

KRÓNIKA

Erkölcsteológiai és szociáletikai konferencia Bécsben

Az Internationale Vereinigung für Moralthologie und Sozialethik (Erkölcsteológiai és Szociáletikai Nemzetközi Egyesület) 2001. szeptember 17. és 21. között Bécsben megrendezett kongresszusán vett részt Janka Ferenc. A kongresszus témája: Ethische Perspektiven im Globalisierungsprozess (Etikai távlatok a globalizációs folyamatban).

Az első munkanap kezdő előadásában *G. Enderle* arról beszélt, hogy a globalizációs folyamatban megváltoztak a gazdaság tényezői, s ezek az etikai értékelés és az etikus cselekvés számára új kihívásokat jelentenek. *E. Altvater* a gazdaság, különösen a tőkepiac önállósodásáról szólt, ami kivonja magát a politikai és a társadalmi szabályozás alól. A Bécsi Tudományos Akadémián tartott előadást *E. U. von Weizsäcker*. Előadása a világgazdaság és a szociális gazdaság témáját a jólét, a politikai szabadság és a szociális összetartás feszültségi mezejébe helyezte. Az esti szentmisét *Schön-*

born bíboros érsek celebrálta a Stephans-dómban. Homiliája a napi perikópából kiindulva az egyházi hivatalviselők, a teológusok és szociáletikusok önmagukkal, egymással, és Istennel való kapcsolatuk vizsgálatához adott értékes szempontokat. (Az esti fogadáson a bíboros úrnak bemutatkozva elmondtam, hogy mi, magyar görög katolikusok, amikor Bécsben járunk, mindig zarándokok is vagyunk, akik a máriapócsi kegyképhez érkeznek. Erre kedves figyelmességgel reagálva külön köszöntötte egyházmegyénk híveit, papjait és püspökét.)

A második munkanapot *J. von Braun* előadása nyitotta, aki a globalizációs folyamatban a szegények szerepéről szólt. A korreferátumban *P. Rottländer* a szolidaritás globalizációjának lehetőségét fejtegette. Délután az ENSZ-központban *A. Schmid* a szervezett bűnözést, a globalizáció negatív oldalát mutatta be. A nap klosterneuburgi kirándulással zárult.

A harmadik munkanap *G. Luf* az emberi jogok globalizációjának kérdéskörével foglalkozó előadásával kezdődött. *H. Patzelt* az

emberi jogok nemzetközi érvényesítésének lehetőségét, ezen belül az „Amnesty International” szerepét taglalta. Délután *I. Gabriel* a demokráciáról szolt a globalizációs folyamatok összefüggésében. Ezen belül elsősorban a politikai legitimitáció és a felelősség szerkezetének változásaira tért ki. Ezt kisebb munkacsoportos szemináriumi megbeszélések követték.

A konferencia zárónapja *J. B. Metz* a globalizációs folyamat teológia távlatait elemző előadásával vette kezdetét. Korreferátumában *W. Hagg* diplomata az egyház diplomáciai lehetőségeiről szolt. A Kongresszus *König* bíboros által celebrált ünnepi szentmisevel végződött. (*Janka Ferenc*)

„A Magyar Tudomány Napja 2001”

„A nyelv szerepe Európa kultúrájában” volt a címe annak az idei rendezvénynek, melyet a Magyar Tudomány Napja alkalmából rendeztek megyénkben. A plenáris ülés időpontja október 29. volt. – A hittudományi szekció ülését viszont egy héttel későbbre kértük, hogy ne essen az őszi szünet idejére. Így viszont a helyet is nekünk kellett biztosítani november 5-én délután 3 órától. Úgy tünik, hogy érdemes volt ezt végrehajtani, mert valóban nagyszámú hallgatóságunk gyűlt össze a püs-

pökség dísztermében. Összesen 17 előadó jelentkezett be, de végül 14 előadás lett megtartva, s közülük 9 a mi Intézményünkéből került ki. Az előadóink és mondanivalójuk címe:

Gánicz Endre: Nők Jézus követésében;

Ivancsó István: Rendelkezések a görög katolikus szentségi böjtről;

Janka Ferenc: Riválisak vagy segítőtársak? A tudás és hit kapcsolata;

Janka György: A görög katolikus egyház az 1848-49-es szabadságharcban;

Obbágy László: A katechetikai direktórium új hangsúlya: katekézis a cigányok között;

Papp Tibor: Az egyház szociális tanításának etikai alapjai;

Sivadó Csaba: Néhány szempont a keleti egyház pneumatológiájához;

Soltész János: A halálközeli élmények erkölcsi vonatkozásai;

Véghseő Tamás: Pálos misszionáriusok vitája a bécsi nunciussal a XVII. században.

Mindenesetre, örvendetes az az aktivitás, amellyel tanáraink bekapcsolódnak ebbe az országos eseménybe. (*Ivancsó István*)

Véradás

Október 31-én ismét véradás volt az Intézményünkben. Azért

fontos erről megemlékezni, mert ez mindig közvetlen segítséget jelent a rászoruló embertársainkon, s a hallgatónk és a kispapjaink – úgy tűnik – ezt meg is értik. Így tehát szívesen kapcsolódnak be a veradásba. Most, ezen alkalommal sem kellett szégyenkeznünk a veradások előtt, nem jöttek feleslegesen.

(*Ivancsó István*)

„Tudomány és Teológia” konferencia

Debrecenben 2001. nov. 9-én a DAB Székházban *Tudomány és Teológia* címmel konferenciát rendeztek, a *Debreceni Tudományos Napok 2001.* keretében, mely rendezvény a természettudósok és a teológusok ötödik találkozója is volt. A konferenciára meghívót kaptak Hittudományi Főiskolánk tanárai is, akik közül intézményünket *dr. Soltész János*, *dr. Janka Ferenc* és *Papp Tibor* képviselte. Nagyon érdekes előadások hangzottak el a szaktudományok és a teológia határterületeiről. *Berényi Dénes* „A jövő társadalmá és tudománya” címmel tartott előadást kiemelve az élet személyes értékeinek védelmét, melyet a technikai fejlődés gyorsasága különösen veszélyeztet. *Gaál Botond* a természettudományok és a teológia kapcsolatáról és jövőjéről beszélt előadásában. Érdekes hoz-

zászólásokat is hallhattunk, többek között a filozófia közvetítő szerepéről az említett két terület között, hisz a teológiai ész és a tudományos ész között kapcsolat van, melynek megőrzése és fejlesztése a jövőre nézve is kívánatos. *Lovas István* professzor a természettudományos fejlődésben várható tendenciákról szólt. Lenyűgöző volt hallani, hogy a XX. sz. végére mérésekkel igazolták, hogy a világegyetem anyagi alkotójának 70%-áról nem tudjuk micsoda, valami quintessentia, csak azt tudjuk, hogy létezik. Befejező mondatában hangsúlyozta, hogy a hit ellenében a szaktudományok igazában sohasem tudtak s ma sem tudnak eredményesen érvelni, mindkettőre szüksége van az emberiségnek. *Cselényi István Gábor* „A technika és a tudomány mint teológiai probléma” témában tartott előadást, mely a teremtés védelmét, az istenképiségünkől fakadó felelősségünket hangsúlyozta és az eszkatonnal kapcsolatos téves végkifejletek kivédéséhez nyújtott szempontokat. *Fésűs László* professzor az emberi személység és a genom kapcsolatáról szólt. Rendkívül reálisan óvott attól a veszélytől, hogy a genomtól valami csodát várjanak az emberek. Ugyanakkor jelentőségét is kiemelte, különösen bizonyos betegségek prevenciójával hozva összefüggésbe a géntérkép ismer-

tét. A konferenciát *Szűcs Ferenc* előadása zárta, mely az istenkép-másság a genetika korszakában témával foglalkozott. Örvendetes volt református teológustól hallani, hogy az istenképiségünk elveszítettségét a Szentírás nem igazolja, s ezzel jó alapokat adott az ember felelősségének állandó megmaradásához. A konferenciát *Székely György*, az MTA rendes tagja, a DAB elnöke zárta be.

(*Soltész János*)

A Tudomány és Anyanyelv 2. Ankétja

A Tudomány és Anyanyelv 2. Ankétját rendezte a nyíregyházi Megyeházán 2001. nov. 23-án és 24-én a Magyar Professzorok Világtanácsa az MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének közreműködé-

sével. Az ankéton Intézményünk-ből *dr. Soltész János* vett részt. A találkozó célja és feladata volt az 1999. évi ankét eredményeinek ismertetése, a szaknyelvek magyarítása, megújítása, ajánlások a kormányzat számára. Előadások hangzottak el a különféle szaktudományok és társadalomtudományok szaknyelve és a hétköznapi nyelv közötti problémákról, és a nyelvvédelem feladatairól, lehetőségeiről. Néhány elhangzott érdekes megjegyzés: „Ahol hiányzik a fogalom, helyébe csúszik a szó” – idézte valaki Goethét. „Egy kincse van a nemzetnek, amíg őrzi, addig él” – hivatkoztak Jókaira. Az Internet kapcsán pedig valaki megjegyezte: „Információ igen, ismeret nem”, ezért nehéz ti. bizonyos szempontból az Internet használata. (*Soltész János*)